

Oponentský posudek bakalářské práce Mariny Gordon „Cross-cultural negotiations: cases of Russia and the United States“

Cílem předkládané práce je srovnání ruských a amerických vyjednávacích stylů. Autorka se tématem zabývá jak z teoretického, tak i z praktického hlediska. Svou teoretickou část spojuje s kvantitativním výzkumem sledovaného fenoménu.

V teoretické části nás nejprve seznamuje s cíli a hypotézami, klade si teoretickou otázku co je kultura a představuje i teoretické pozadí zvolených otázek pro svůj výzkum.

V praktické části se pak autorka na pozadí dotazníkového šetření důsledně zaobírá nejrůznějšími kulturními dimenzemi, které se váží na oblast vyjednávání (negotiation).

Z formálního hlediska je práce zpracována velmi zevrubně a nelze jí téměř nic vytknout. Autorka velmi přesně pracuje s literaturou, odvolává se na existující výzkumy a nebojí se na jejich základě předkládat vlastní úsudek.

Právě proto, že je práce napsaná řemeslně velmi dobře, dává možnost hlouběji se zamyslet nad zkoumanými otázkami a rozvést na dané téma akademickou debatu.

V druhé kapitole autorka definuje velmi dobře termín kultura a to na základě mezinárodní literatury (používá hlavně práce Hofstedeho, Trompenaarse, Halla, ale i např. Benediktové). Na základě referované literatury předkládá na str. 18 svou vlastní definici kultury. Přes tento velmi dobrý úvod se autorka dle mého názoru na str. 21 dopouští jisté zkratky. Říká zde totiž, že si pro svůj výzkum vybrala respondenty ze dvou národností – ruské a americké. Tato zkratka reflektuje debatu, která se v oborech zabývajících se setkáváním lidí z různých kulturních prostředí pohybuje, a totiž debatu na téma kulturní standardy versus transkulturní přístup. A totiž do jaké míry kultura kopíruje státní hranice. V oblasti managementu se z důvodů zjednodušení sledovaných jevů relativně často stává, že tyto dvě kategorie splývají. Tohoto splynutí se dopustila i autorka a ke škodě práce se ho jen letmo dotýká v samotném závěru kde připouští, že tento aspekt patří k limitům jejího výzkumu. Škoda jen, že tento fakt nezohlednila již v teoretickém úvodu nebo při samotné interpretaci výsledků výzkumu.

Právě kvůli tomu, že splynutí kultury a národnosti nebylo reflektováno v teoretické části, nevyhnula se autorka v některých okamžicích až zavádějící interpretace svých výsledků. Např. na str. 57 tvrdí, že: “therefore, cross-cultural negotiations are particularly complicated for Russians“. Takovýto výrok by jistě zasluhoval lepší vysvětlení, koho vlastně autorka míní. Zdá se totiž, jakoby autorka dopředu předpokládala, že Rusové, jen proto, že jsou Rusové, budou mít stíženou vyjednávací pozici v situaci mezikulturního setkání, což samozřejmě neplatí (co, pokud se třeba dotyčný respondent narodil do smíšeného manželství a vystudoval v Londýně, odkud se po letech opět vrátil do Ruska...? Nebo zkrátka žije v Rusku a jeho komunikační styl se nijak výrazně neliší od jeho západního kolegy?).

Vzhledem k tomu, že tento základní rozpor provází veškeré debaty na téma setkání různých kultur, nevinila bych autorku z dezinterpretace. Svého úkolu se zhostila důstojně a prokázala velkou zdatnost při akademické práci. Mé připomínky snad přispějí k plodné diskusi, ve které je možno tuto nekončící teoretickou debatu otevírat a posouvat dopředu.

Vzhledem k velmi dobrému zpracování tématu navrhuji navzdory svým teoretickým připomínkám autorce ohodnocení 44 kreditů.

V Praze dne 4.6.2006
Mgr. Dana Moree